

ฤกษ์เดช ผู้ถือหุ้น

ท่านไปแล้วครับเทศกาลประชุมสามัญประจำปี
ผู้ถือหุ้น ถ้าก็ได้ไปชอกแซก หาข้อมูลประมวล
การประชุมปีนี้ต้องบอกว่ามันหยดตึงๆ กว่าปีที่ผ่านๆ
มาอย่างมหาศาล ผู้ถือหุ้นออกฤกษ์ออกเดชตามสิทธิ์
ที่มีตามกฎหมายอย่างเต็มที่ ฤกษ์เดช (แต่ยังไม่เลือด
ปล่าน) เกินกว่าที่คิด อะไร ขาดไหน โปรดพิจารณา
หัวข่าวนับสิ้อพิมพ์ลึก 2-3 เรื่องดังนี้

“ประชุม ซีบีที ดุเดือด กุญแจส่งคนนั่งบอร์ด”
“โหวตโละตัวแกน เสียสอง พันบอร์ด”
“รายใหญ่พ่นกรายย่อย
กว่าวาระเพิ่มทุน เอเวอร์แลนด์”

นี่เป็นเพียงหนึ่งตัวอย่าง เห็นบอกว่ามีบางบริษัทปิดประตูตีแมว
เอ้ย... ไม่ใช่ ปิดประตูได้เถียงระหว่าง ผู้ถือหุ้น ยังกะจะตีกันให้ได้
เสียตายที่ไม่ได้ไปชมกะตาตนเอง เห็นที่ปีหน้าต้องทำตัวให้ฉลาด
เหมือนผู้ถือหุ้นบางรายหรือบางกลุ่มที่ซื้อหุ้นประเภทตัวละครบาทสอง
บาท ตัวละ 100 หุ้น ใช้เงินไม่กี่ร้อยบาท เพื่อใช้สิทธิเข้าร่วมประชุม
เหมือนตีตัวหนังไปชมการแสดงการประชุมผู้ถือหุ้น แถมเลี้ยงน้ำชา
กาแฟ ขนมเค้ก พร้อมแจกของชำร่วย

บางบริษัทถึงขนาดเลี้ยงโต๊ะจีนนั่งประชุมไป ทานหูลลามไป เหลือ
จะคุ้ม แต่ขอประทานโทษ ราคาหุ้นของบริษัทนี้ตัวละครหลายร้อยบาท
วิธีการนี้มีบางท่านให้ความเห็นว่า มีบรรษัทภิบาล (CG) ดี ถือว่า
ดูแลผู้ถือหุ้นดี บางท่านบอกว่ามากไปหรือเปล่า เพราะหลักปฏิบัติที่ดี
บอกว่า เงินทองที่ต้องเสียต้องลงทุนเพื่อสร้างบรรษัทภิบาลที่ดี ต้อง
ไม่ทำให้เกิดภาระจนเกินไป หรือ ต้องคำนึงถึงผลได้ทางเศรษฐกิจด้วย
เหมาะสมหรือไม่ ท่านผู้ถือหุ้นต้องพิจารณาเองนะครับ เพราะที่เลี้ยงๆ
กันก็เงินทองของท่านเอง

ผมรู้สึกว่าการไถ่บรรษัทภิบาลเกี่ยวกับเรื่องสิทธิผู้ถือหุ้นเริ่มทำงาน
เป็นกิจลักษณะ หรือใช้ฤทธิ์เดชที่มีมากขึ้นอย่างได้ผล แต่จะส่งผลดี
ต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นโดยรวมหรือไม่ คงต้องติดตามดูผลของบริษัท
นั้นๆ ต่อไป

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมชี้ให้เห็นว่าผู้ถือหุ้น
มีความรู้มากขึ้นในการใช้สิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นเครื่องมือ
สำคัญในการปกป้องรักษาสิทธิและประโยชน์ของตน นี่ยังไม่นับรวม
ถึงนอกเวทีการประชุมที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิฟ้องร้องกรรมการ และหรือ
ผู้บริหารที่ทำให้ผู้ถือหุ้นเสียหาย ซึ่งมีเรื่องราวเพิ่มขึ้นในระยะหลัง

ในต่างประเทศมีกรณีตัวอย่างไม่น้อยที่ศาลพิพากษาให้กรรมการ
และหรือผู้บริหาร ชดใช้ค่าเสียหายหรือติดคุกติดตารางมาแล้ว เพราะ
ไปโกง ไปเอาเปรียบผู้ถือหุ้น หรือไปทำให้ผู้ถือหุ้นเสียหาย เพราะคิด
เอาแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับบรรษัทภิบาล จากการประชุมผู้ถือหุ้น
ที่ทราบมาจากสืบกว่าบริษัท พอสรุปประเด็นสำคัญที่น่าสนใจได้สัก
3-4 เรื่องดังนี้

1. การแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการ
2. การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร
3. การเพิ่มทุน
4. การจ่ายเงินปันผล

กรณีแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการ

หลักปฏิบัติที่ดีบอกว่า ผู้ถือหุ้นควรเลือกบุคคลที่มีความรู้ความ
สามารถ มีความเข้าใจธุรกิจ มีเวลาเพียงพอ มีความน่าเชื่อถือ และ

มีความเป็นอิสระในการทำหน้าที่ เข้ามาเป็นกรรมการ ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นในปีนี้มีภาวะโหวตทั้งเลือกและคัดค้านการแต่งตั้งกรรมการของผู้ถือหุ้นแต่ละฝ่ายมากบริษัทกว่าที่ผ่านมา มีการรวมกลุ่มผู้ถือหุ้นโหวตเปลี่ยนกรรมการตัวแทนผู้ถือหุ้นเดิมได้สำเร็จ มีการรวบรวมเสียงได้ถึงหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท เสนอเพิ่มวาระในที่ประชุม เพื่อเสนอแต่งตั้งกรรมการเข้าไปดูแลปกป้องผลประโยชน์ได้สำเร็จ

นอกจากนี้ยังมีการให้ความเห็นถึงคุณสมบัติของกรรมการที่เสนอว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เพื่อประกอบการตัดสินใจ โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นรายเล็กรายน้อยที่ไม่รู้เรื่องราว แสดงว่าคนไทยใจกล้าขึ้นในการแสดงความคิดเห็น ถ้าทำโดยไม่มีอคติ ไม่มีเจตนาแอบแฝง ต้องถือว่าช่วยสร้างวัฒนธรรมการมีบรรษัทภิบาลที่ดี เพราะหลักปฏิบัติที่ตีบตอกไว้ว่า การเสนอใครให้พิจารณาเลือกเป็นกรรมการ ต้องมีข้อมูลประวัติของผู้ถูกเสนอที่มีความชัดเจน เพียงพอให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจ ผู้ถูกเสนอก็ควรพิจารณาตนเองก่อนรับปากไปเป็นกรรมการไม่เช่นนั้น อาจเจอผู้ถือหุ้นบางท่านออกหมัดเด็ดขอกให้ผู้ที่ถูกเสนอแสดงวิสัยทัศน์กลางที่ประชุม

ขอเรียนเพิ่มเติมว่า เรื่องแต่งตั้งกรรมการเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญของผู้ถือหุ้น เพราะโดยนิตินัยและพฤตินัย คณะกรรมการเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ได้รับมอบอำนาจจากผู้ถือหุ้นมากมายในการกำกับดูแลและบริหารกิจการ ซึ่งจะขอนำมาเสนอในโอกาสต่อไป

การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในครั้งนี้มีบริษัทหนึ่งที่มาแปลก คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเสนอค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ตนเอง ซึ่งคงไม่เป็นไรถ้ามีเหตุผลเหมาะสม แต่ไปเสนอขอให้มีการจ่ายโบนัสเหมือนผู้บริหารหรือพนักงานประจำ ผู้ถือหุ้นรับไม่ได้จึงถูกตีตกไป

อีกประเด็นที่ผู้ถือหุ้นซัดมากคือ การจ่ายโบนัสและค่าตอบแทนแก่กรรมการและหรือผู้บริหารสูงเกินไป โดยเฉพาะบริษัทที่มีผลประกอบการไม่ดีพอ หรือเทียบเคียงไม่ได้กับบริษัทอื่นๆ โดยเฉพาะกรรมการและผู้บริหารที่เป็นผู้ถือหุ้น ต้องเรียนว่ามีการใช้วิธีนี้เอาเปรียบผู้ถือหุ้นอื่นๆ คอนข้างมาก ซึ่งถือว่าไม่เป็นธรรมกับผู้ถือหุ้น

หลักปฏิบัติที่ตีบตอกว่า การจ่ายค่าตอบแทนควรมีความเหมาะสม โปร่งใส ไม่สูงหรือต่ำเกินไป เป็นไปตามผลงานและผลประกอบการเทียบเคียงได้กับบริษัทอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน ถ้ามีเหตุผลเหมาะสม ผู้ถือหุ้นโดยรวมก็น่าจะโหวตให้ได้

การเพิ่มทุน

มีอยู่บริษัทหนึ่งที่ขอเพิ่มทุนแต่ไม่ผ่านผมไม่สามารถให้ความเห็นว่าใครผิดใครถูก เพราะขึ้นอยู่กับเหตุผลต่างๆ ได้หลายกรณี เช่น บริษัทให้ข้อมูลไม่ชัดเจนว่าจะเอาเงินไปทำอะไร ได้ประโยชน์คุ้มค่าจริงหรือไม่? อีกฝ่ายอาจคิดได้หลายทาง อาจเห็นว่าเอาเงินไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ตัวเอง หรือเสี่ยงเกินไป หรือขาดความชัดเจน หรืออาจไม่มีเงินซื้อหุ้นเพิ่มทุน เกรงว่าสัดส่วนการถือหุ้นถูกลดลง จึงคัดค้าน ถ้าการเพิ่มทุนมีประโยชน์กับบริษัท การคัดค้านอาจทำให้บริษัทเสีย

ประโยชน์

ดังนั้น การเสนอเรื่องการเพิ่มทุนควรจะต้องมีข้อมูลและเหตุผลประกอบการพิจารณาที่ชัดเจน เพื่อแสดงความโปร่งใสไปในตัว หากมีประโยชน์ ผู้ถือหุ้นก็ควรสนับสนุน หากไม่มีเงินตามซื้อหุ้นเพิ่มทุนก็ไม่ต้องใช้สิทธิ หลักปฏิบัติที่ดีของผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิออกเสียงกล่าวไว้ว่า การออกเสียงจะต้องกระทำโดยปราศจากอคติ และเป็นกลาง เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การจ่ายเงินปันผล

ได้พูดถึงบ้างในฉบับที่แล้วว่าการพิจารณาในวาระนี้ถ้ามีการจ่ายเงินปันผลในอัตราที่เหมาะสม เป็นไปตามนโยบายที่เคยมอบให้ผู้ถือหุ้นไว้ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีใครอยากอภิปราย ยังมีบริษัทหนึ่งที่ผู้ถือหุ้นกลุ่มใหม่เสนอให้จ่ายเงินปันผลเพิ่มจากที่คณะกรรมการเสนอจาก 18.7 สตางค์เป็น 50 สตางค์ต่อหุ้น ยังไม่มีใครอยากอภิปรายและคัดค้านให้เสียเวลา คนที่ไม่อยากให้จ่ายเงินปันผลมาก น่าจะเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารที่เห็นว่าบริษัทยังมีความจำเป็นต้องมีเงินสดไว้ขยายกิจการ จึงเป็นหน้าที่ที่ต้องชี้แจงให้ผู้ถือหุ้นเข้าใจ หลังจากนั้นเป็นสิทธิของผู้ถือหุ้นที่จะตัดสินใจโดยยึดหลักการปราศจากอคติเป็นกลางและเพื่อประโยชน์ของบริษัทโดยรวม

เกือบลืมเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ได้ยินมาว่ามีบริษัทหนึ่งอนุญาตให้ผู้ถือหุ้นที่มาประชุมสายเข้าร่วมประชุมได้แต่ไม่ให้ใช้สิทธิออกเสียง ผมสอบถามนักกฎหมายแล้ว ท่านบอกว่าทำไม่ได้นะครับ มาทันพิจารณาวาระไหน ก็มีสิทธิโหวตวาระนั้น

พัฒนาการบทบาทของผู้ถือหุ้นในเอกชน

ที่เล่ามาทั้งหมดข้างต้น ล้วนเป็นการใช้สิทธิใช้เสียงของนักลงทุนบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่สถาบัน ความจริงแล้วมีผู้ถือหุ้นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทมากในการใช้สิทธิและทำหน้าที่ คือนักลงทุนสถาบัน ซึ่งได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทั้งหลาย (บลจ.) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) นักลงทุนสถาบันเป็นผู้ถือหุ้นและตัวแทนของนักลงทุนรายย่อยที่ซื้อหุ้นผ่านกองทุนรวม ปัจจุบันรวมกองทุนหุ้นของ บลจ. ทั้งหมดในระบบมีถึงกว่าแสนล้านบาท เฉพาะกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็มีถึงเกือบสามแสนล้านบาท จึงบอกได้ว่า บลจ. กับ กบข. คือนักลงทุนสถาบันและรายใหญ่ ที่นับวันจะมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันโครงสร้างการถือหุ้นบริษัทจดทะเบียนในไทยยังเป็นของครอบครัวหรือกลุ่มบุคคลในสัดส่วนที่ยังเกิน 50% ในอนาคตหากธุรกิจขยายเติบโต และต้องระดมทุนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะลดลงจนสัดส่วนการถือหุ้นอาจจะเหลือ 10-20% โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

ในสหรัฐอเมริกา กองทุนบำเหน็จบำนาญแค่กองเดียวที่เรียกว่า CalPers มีมูลค่าใหญ่กว่ามูลค่าตลาดรวมของตลาดหลักทรัพย์ไทยทั้งตลาด ในสหรัฐอเมริกา, อังกฤษ และหลายประเทศในยุโรป จึงมีโครงสร้างการถือหุ้นกระจายมาก ไม่มีกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งถือหุ้นใหญ่ในสัดส่วนที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จถ้ารวมการถือหุ้นในบริษัทใดบริษัทหนึ่ง

ของนักลงทุนสถาบันทุกสถาบัน อาจบอกได้ว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ก็คือนักลงทุนสถาบันนั่นเอง โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทไทย ในอนาคต โดยเฉพาะบริษัทใหญ่มีโอกาสเปลี่ยนแปลงไปใน ทิศทางเดียวกัน

ในยุโรปและสหรัฐอเมริกา นักลงทุนสถาบันมีอิทธิพลมาก ในการผลักดันให้คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนสร้างผล ประประกอบการที่ดี สร้างบรรษัทภิบาลที่ดี มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการและผู้บริหารที่ไม่มีผลงาน

ในอดีตนักลงทุนสถาบันอาจมีทางเลือกโยกย้ายเงินทุนไป ยังบริษัทที่มีผลประกอบการดีกว่า แต่ปัจจุบันทำได้ยากขึ้น ทั้งนี้ เพราะขนาดกองทุนมีความใหญ่โตมาก ต้องกระจายการลงทุนไป ยังหลายบริษัทประเภทหนึ่ง อีกประการหนึ่งในยามที่เศรษฐกิจ ตกต่ำ ตลาดหุ้นซบเซา ผลประกอบการของบริษัทส่วนใหญ่ ไม่ดี โอกาสย้ายการลงทุนไปหาบริษัทที่มีผลประกอบการดี จึงทำได้ยากขึ้น นักลงทุนสถาบันจึงเชื่อว่าการผลักดันให้มี บรรษัทภิบาลที่ดีจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้บริษัทเหล่านี้ล้มหาย ตายจากไปได้ง่าย เมื่อเศรษฐกิจดีขึ้น บริษัทเหล่านี้ก็จะสร้าง ผลตอบแทนที่ดีให้ได้อีกในอนาคต

ท่านผู้อ่านอาจสงสัยว่า ทั้ง บลจ. และ กบข. มีความรู้ มี บทบาทและอำนาจ แต่ไม่ค่อยได้เห็นสำแดงฤทธิ์เดชในที่ประชุม ผู้ถือหุ้น อาจเป็นเพราะนักลงทุนสถาบันมีกติกา มารยาทว่า ถ้า จะโหวตคัดค้านจะแจ้งให้บริษัททราบก่อนวันประชุม หากมีข้อมูล เพิ่มเติม อาจพิจารณาบทบทวน

นอกจากนี้ บลจ. และ กบข. ต่างมีเครื่องมือตรวจเช็ค เอ็กชเรย์ เลือกหุ้นที่มีคุณภาพและบรรษัทภิบาลดีจึงเข้าร่วมลงทุน ปัญหา จึงไม่ค่อยมี เวลาเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นจึงไม่ต้องออกแรงอะไรมาก แต่หากกรรมการหรือผู้ถือหุ้น หรือผู้บริหาร เกิดอาการตลกตลก นักลงทุนสถาบันเหล่านี้ก็พร้อมที่จะใช้อาวุธติดตัวเพื่อใช้สิทธิ ปกป้องผลประโยชน์อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ บรรดา บลจ. ทั้งหลายกับ กบข. อาจจะยังไม่ถึง เวลา ต้องรวมตัวเพื่อร่วมกันปกป้องพิทักษ์สิทธิ อาวุธเหล่านี้มี อะไรบ้าง? อยู่ที่ไหน? อาวุธเหล่านี้มีอยู่ใน “แนวทางการใช้สิทธิ ออกเสียง” ซึ่งจะขอยกตัวอย่างให้เห็นสักบางอย่าง เพื่อเรียก นัยย่อย เช่น จะไม่โหวตให้ต่อวาระกรรมการ ถ้าผลประกอบการ แย่มากๆ งบการเงินมีการปกปิด บิดเบือน จ่ายค่าตอบแทนสูง เกินไป ผู้ถูกเสนอเป็นกรรมการมีคุณสมบัติไม่เหมาะสม กรรมการ เข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาไม่ถึง 75% ของจำนวนการประชุม คณะกรรมการทั้งปี เป็นต้น

สรุปแล้ว ต้องเรียนว่าการประชุมผู้ถือหุ้นในปีนี้ โดยรวมชี้ให้เห็นว่า บทบาทของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก คณะกรรมการ และผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนจึงละเลยไม่กำกับดูแลให้มี บรรษัทภิบาลที่ดีไม่ได้อีกแล้ว ประธานกรรมการในฐานะ ประธานที่ประชุมก็ต้องปรับตัว ฝึกซ้อมให้มีความสามารถที่แจ่ม และคุ่มเกมให้การประชุมเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นประโยชน์ แก่ผู้ถือหุ้นทุกฝ่าย **M&A**

ขั้นตอน ในการซื้อขาย กิจการ (ตอนที่ 6)

สวัสดิ์ละคุณผู้อ่านที่รักทุกท่าน อากาศช่วงนี้แปรปรวนน้อยนะคะ จากร้อนจัดมาเป็นฝนกระหน่ำและทำท่าว่าน้ำอาจจะท่วมอีกแล้ว คุณผู้อ่านก็อย่าลืมรักษาสุขภาพด้วยนะคะ

พักหลังๆ มาเนื่การซื้อขายกิจการของบริษัททั้งในและนอกตลาด หลักทรัพย์ทั้งในบ้านเราเองและในต่างประเทศก็มี Deal ต่างๆ เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องเลยคะ อุตสาหกรรมที่มีการซื้อ ขาย ควบรวมกันบ่อยๆ ก็เช่น ธุรกิจการเงิน พลังงาน อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอุตสาหกรรม เหล่านี้ต้องการทุนที่สูงและผู้บริหารต้องมีประสบการณ์จริงในการ ทำธุรกิจถึงจะสามารถอยู่รอดได้ หลายครั้งก็เป็นประเภทรวมกันเรา อยู่คะ หากแยกกันก็อยู่เหมือนกันคะ แต่จะกลายเป็นอยู่ไม่รอด เราจึงเห็นการควบรวมหรือซื้อขายกิจการอยู่เสมอนะคะ

วันก่อนดิฉันก็ได้รับนัดจากกองทุน Private Equity Fund (กองทุน ประเภทลงทุนโดยการซื้อหุ้น หรือ ตราสารแปลงสภาพที่สามารถ เปลี่ยนเป็นหุ้นได้ เขาจะลงทุนแล้วแล้วถือยาวหน่อยคะ ประมาณ 2-3 ปี ไม่ใช่แบบซื้อขายรายวันในตลาดหลักทรัพย์) กองทุนรายใหญ่ จากต่างประเทศนี้เข้ามาเมืองไทยเพื่อดูโอกาสการลงทุนในบ้านเราคะ เขาบอกว่าเขาไม่ได้ดูเมืองไทยมาพักหนึ่งแล้วแต่เห็นว่าช่วงนี้บ้านเรา ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ก็ยังมีได้ปรับตัวสูงขึ้นมาก ขณะที่เพื่อน บ้านแถบเอเชีย เช่น สิงคโปร์ ฮ่องกง เอเชีย ดัชนีก็ทะเลเหวี่ยงมาหลายรอบแล้ว และด้วยราคาที่น่าพอใจและปัจจัยพื้นฐานที่ยัง ใช้ได้อยู่เนือง แม้ว่าจะมีอีกหลายปัจจัยที่นำเป็นห่วง แต่ก็ดูว่าน่าจะเป็นโอกาสของ Private Equity Fund ให้ลงทุนคะ

เวลา Private Equity Fund จะทำการลงทุน เขาก็จะมีการลงนาม ในบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Understanding หรือ MoU) กับ ผู้ขายหรือบริษัทที่เขาจะลงทุน และส่งทีมเข้ามาทำการตรวจสอบ ข้อมูลเบื้องต้นในบริษัท (ทำ Due Diligence) เหมือนกับขั้นตอนใน การซื้อขายกิจการที่คิดได้แล้วให้คุณผู้อ่านฟังไปก่อนหน้านี้ เกริ่นมา เสียเวลาน **ฉบับนี้ก็จะขอเล่าให้ฟังต่อเรื่องการทำ Due Diligence ในส่วนของต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย ซึ่งปรากฏในงบกำไรขาดทุน ต่อณะคะ**

สำหรับการทำ Due Diligence ในส่วนของ**ต้นทุน**นั้น ผู้ซื้อก็ต้อง ดูว่าต้นทุนที่กิจการของผู้ขายลงบันทึกบัญชีในงบการเงิน (ซึ่งควร จะดูตั้งแต่บประมาณในจนถึงงบประมาณปีซึ่งตรวจสอบแล้วโดยผู้สอบ บัญชีของผู้ขาย) นั้นถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ รายละเอียดของต้นทุนขายที่ลงบัญชีนั้นเป็นอย่างไร